

Utlåtande 2011:93 RIII (Dnr 319-1088/2010)

Fler grönområden för en bättre folkhälsa

Motion (2010:12) av Maria Hannäs (V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2010:12) av Maria Hannäs (V) om ”Fler grönområden för en bättre folkhälsa” anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anfört.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Maria Hannäs (V) har i en motion (2010:12) till kommunfullmäktige lämnat förslag om fler grönområden för en bättre folkhälsa. Motionären yrkar bland annat att tillräckligt med rekreations- och grönytor avsätts när nya bostadsområden planeras. Vidare fokuserar motionen på hur kvalitativa kommunikationsstråk utformas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret finner att det som framförs i motionen redan idag ingår som förutsättningar i framtagandet av exempelvis detaljplaner och exploateringsunderlag. Ansvariga nämnder och i förekommande fall bolag, har att

följa de styrdokument som kommunfullmäktige antagit. Samma nämnder och bolag har också att efter tilldelad budget göra nödvändiga prioriteringar för att säkerställa att rätt åtgärder utförs i rätt ordning.

Exploateringsnämnden framför att redan innan markanvisning beslutas, görs en analys av olika faktorer, bland andra tillgången till och tillgängligheten av såväl lokala grönområden som större friluftsområden.

Stadsbyggnadsnämnden anser att en förbättrad folkhälsa bland stockholmarna är viktig och att nämnden alltid medvetet arbetar med en planering som är gynnsam för folkhälsan.

Trafik- och renhållningsnämnden framför att det i Stockholms parkprogram finns rekommendationer och målsättningar som gäller för bland annat tillgången till parker och grönområden i staden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden framför att den allmänna medvetenheten ökar om att motion är viktigt för hälsan. Stockholms parker och grönområden nyttjas i allt högre utsträckning av stockholmarna när fler och fler vill röra på sig. I planeringen av varje nytt bostadsområde i Stockholm ska en grönområdesanalys göras av om de boende kommer att ha tillräckligt nära till ett grönområde eller en större park.

Farsta stadsdelsnämnd framför att när det planeras för ett nytt bostadsområde beskrivs befintliga förhållanden i planärendet. Mark, vegetation, miljökonsekvenser, naturmiljö och rekreativvärden brukar tas upp, liksom förväntade konsekvenser av förslaget. Stadsdelsnämnden anser att när ny bostadsbyggelse planeras ska hänsyn tas till naturvärden, men befintliga grönområden ska också göras mer tillgängliga.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att den fysiska planeringen av stadens parker och grönområden har avgörande betydelse för möjligheten att gynna en aktiv livsstil med ett levande friluftsliv för stadens invånare samt för att stadsutvecklingen ska bli långsiktigt hållbar.

Norrmalms stadsdelsnämnd har inget att invända mot motionen, men anser att de insatser som yrkas redan beaktas i stadens styrdokument för samhällsplanering och i stadsdelsnämndens arbete.

Mina synpunkter

Motionären lyfter en angelägen frågeställning. Närheten till natur och grönområden är en viktig del av Stockholms karaktär och har stor betydelse för stockholmarnas trivsel, rekreation och allmänna välbefinnande. Jag delar därför motionärens inställning att det är viktigt att säkerställa en god tillgång till parker och grönytor i såväl befintliga som nya stadsdelar. Likaså är det högpriori-

terat att skapa trygga, säkra och tillgängliga miljöer för bland andra barn, cyklister och personer med funktionsnedsättning.

I samband med kommunfullmäktiges beslut om ny översiktsplan för Stockholm gavs stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att uppdatera Stockholms parkprogram genom att ta fram en ny grönstrategi. Detta arbete har inletts och kommer att bli föremål för politisk behandling under andra halvan av 2011 och början av 2012.

Stockholm har en lång och rik parkhistoria, även med internationella mått mätt. Ända sedan Lindhagenplanens dagar har staden arbetat aktivt med anläggandet av parker och staden arbetar målmedvetet för att bevara och utveckla Stockholms gröna värden. Befintliga parker som uppskattas av stockholmarna ska utvecklas, nya parker ska anläggas som en naturlig del av nya stadsutvecklingsområden och i stadsdelar som idag har brist på parker ska mindre täppor, så kallade pocketparker, anläggas i den redan byggda miljön.

I kommunfullmäktiges budget för 2011 slås fast att minst ett träd per nybyggd lägenhet ska planteras, vilket innebär 15 000 träd under mandatperioden. Ett trädråd som ska skydda värdefulla befintliga träd har inrättats och ett interimistiskt skydd för träden i Kungliga Nationalstadsparken beslutas under våren 2011.

Av det ovanstående samt av remissinstansernas svar framgår att det som framförs i motionen redan idag ingår som förutsättningar i framtagandet av exempelvis detaljplaner och exploateringsunderlag. Ansvariga nämnder och i förekommande fall bolag har att följa de styrdokument som kommunfullmäktige antagit. Samma nämnder och bolag har också att efter tilldelad budget göra nödvändiga prioriteringar för att säkerställa att rätt åtgärder utförs i rätt ordning. Jag anser därför att motionärens önskemål är väl tillgodosedda genom det arbete som redan bedrivs i staden och målsättningarna i gällande styrdokument.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2010:12) av Maria Hannäs (V) om fler grönområden för en bättre folkhälsa

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. I huvudsak bifalla motionen
2. Anföra följande

Motionen tar upp en rad mycket angelägna åtgärder som behöver vidtas för att Stockholm ska bli en långsiktigt hållbar storstad. Det handlar bl a om grönområdesanalys vid bostadsbebyggelse, planering för gång- och cykelvänliga områden, säkra skolvägar och möjlighet att ta med cykel på tåg och buss.

Till skillnad från borgarrådet, som anser att alla dessa frågeställningar är väl tillgodosedda i det arbete staden bedriver idag och de styrdokument som kommunfullmäktige beslutat om, anser vi att staden har mycket kvar att göra. Om borgarrådet menar allvar med grönområdesanalyser vid bostadsbyggnation, samt att öka människors närhet till park och grönområden, bör staden rimligtvis ta kommandot över planeringen och utformningen av bostadsområdena. Idag dikterar byggföretagen villkoren och var byggnaderna skall placera, vilket så klart leder till en mycket dålig stadsplanering. Stockholms stad måste ta fram områdesplaner för att på så sätt tillgodose de behov som finns i form av skydd av värdefulla grönområden, närhet till grönska, parker, service, kollektiva färdmedel, gång- och cykelbanor etc.

Cykelinfrastrukturen i Stockholm är eftersatt och har mycket att lära av andra storstadsregioner. Insatser behöver inriktas på ökad framkomlighet för gång- och cykeltrafik, att bygga bort cykelträngseln och öka säkerheten. För detta arbete har Miljöpartiet de gröna avsatt 100 mnkr mer per år än alliansen.

Miljöpartiet satsar 25 mnkr mer än alliansen per år på säkra skolvägar. Den fysiska miljön runt skolor ska förbättras med breddade trottoarer, gångstråk och cykelvägar. Fler övergångsställen och ytterligare hastighetsbegränsningar ska införas. Gång- och cykeltrafik ska prioriteras vid alla lågstadieskolor och bilfria zoner ska införas närmast skolor, där det är möjligt.

Trädunderhållet i staden är eftersatt och därför behövs plantering av nya träd och underhåll av befintliga. En satsning ska genomföras på underhåll av gatuträd och skötsel av grön miljö i gaturummet för att underhålla och utveckla grönskan i staden. Även underhållet av stadens parker måste kraftigt förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Karin Wanngård*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) enligt följande.

Motionen lyfter flera viktiga element som ska ingå i planerandet och byggandet av Stockholm, framförallt behovet av en strategi för grönområden och barnperspektiv på stadsbyggandet.

Stockholmregionen befinner sig mitt i en period av stor befolkningstillväxt. Varje dag ökar invånarantalet i regionen med ungefär två SL-bussar. Det ställer krav på

planerandet och byggandet av staden. Vi måste bygga och vi måste bygga mycket, men vi måste också bevara de värden som gör Stockholm så fantastiskt. Därför är det positivt att Stadsbyggnadsnämnden har fått i uppdrag att ta fram en ny grönstrategi för Stockholm, som en del av stadens parkprogram. Barnperspektivet bör genomsyra strategin.

Den nya grönstrategin måste tydliggöra för stockholmarna vilka stadens planer är för våra grönområden. Det handlar inte minst om vilka grönområden som ska bebyggas och vilka som ska bevaras, men också om hur våra grönområden och parker ska utvecklas. Till de grönområden och parker som staden ska bevara måste planer för upprustning och underhåll finnas. Stockholmarna har inte bara rätt till grönområden, de har rätt till grönområden av god kvalitet. I det bör givetvis parkbänkar, god belysning och att också grönområden planeras med tillgänglighet i fokus ingå. Barnperspektivet bör alltid vara en viktig del när vi planerar och bygger Stockholm. Alla stadsdelar ska förses med förskolor, trygga skolvägar och områden för lek och aktiv fritid.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:12) av Maria Hannäs (V) om ”Fler grönområden för en bättre folkhälsa” anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför.

Stockholm den 11 maj 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Per Bolund* och *Sara Pettigrew* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Bifalla motionen i sin helhet
2. Därutöver anföra följande

Borgarrådet tycker att motionären lyfter en angelägen frågeställning och menar att närheten till natur och grönområden är en viktig del av Stockholms karaktär samtidigt

som borgarrådet delar inställningen att det är viktigt att säkerställa en god tillgång till parker och grönytor i både gamla och nya stadsdelar.

Tyvär stannar borgarrådet med att konstatera att det redan idag görs tillräckligt genom det arbete som redan bedrivs i staden och med de målsättningar som finns i gällande styrdokument.

Vi menar att motionen tar upp en rad mycket angelägna åtgärder som behöver vidtas för att Stockholm skall bli en långsiktig hållbar storstad. Det handlar bl a om grönområdesanalys vid bostadsbebyggelse, om planering för gång- och cykelvänliga områden, säkra skolvägar och möjlighet att ta med cykel på tåg och buss.

Återstående sammanhängande grönområden måste omvandlas till naturreservat med god skötsel, centrumanläggningar måste återföras i kommunal ägo för att garantera tillräckligt låga hyror för bl.a. småföretagare och privatbilismen måste kraftigt begränsas i city och i lokala centrumanläggningar. Gång-, cykel- och fordonstrafik ska ske i separata körfält.

Effektiva åtgärder för en bättre folkhälsa i Stockholm förutsätter en radikal förändring av samhällsplaneringen. Befintliga grönområden måste med få undantag behållas och skyddas så att de för all framtid kan tillgodose befolkningens behov av naturlig miljö och fritidssysselsättningar. Bra centrumanläggningar med tillräcklig offentlig service och låga hyror måste finnas tillräckligt nära alla medborgare. Möjligheten till billiga resor med kollektivtrafik måste utökas väsentligt och mängden gångstråk, cykelleder och trafikfria centrumanläggningar måste förbättras. Närheten till kollektivtrafik ska alltid beaktas.

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Wanngård, Olle Burell* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Maria Hannäs (V) har i en motion (2010:12) till kommunfullmäktige lämnat förslag om fler grönområden för en bättre folkhälsa. Motionären yrkar bland annat att tillräckligt med rekreations- och grönytor avsätts när nya bostadsområden planeras. Vidare fokuserar motionen på hur kvalitativa kommunikationsstråk utformas.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige antog under våren 2010 stadens nya översiktsplan – *Promenadstaden*. Promenadstaden har delvis en ny planeringsinriktning jämfört med översiktsplan 99. Den nya inriktningen bygger bland annat på uppdraget att bättre möta behoven av en kraftigt växande befolkning och att vara genomförande- och omvärldsinriktat. En av de starkaste förtjänsterna är ansträngningen att samordna planen med stadens andra styr- och policydokument.

Den nya översiktsplanen syftar bland annat till att säkerställa en god tillgång till attraktiva parker och grönområden. Det aktuella syftet fångas också upp, eller tangeras, i stadens parkprogram och miljöprogram.

Stadsledningskontoret finner att det som framförs i motionen redan idag ingår som förutsättningar i framtagandet av exempelvis detaljplaner och exploateringsunderlag. Ansvariga nämnder och i förekommande fall bolag, har att följa de styrdokument som kommunfullmäktige antagit. Samma nämnder och bolag har också att efter tilldelad budget göra nödvändiga prioriteringar för att säkerställa att rätt åtgärder utförs i rätt ordning.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2010 att som svar på motionen överlämna och åberopa kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Emilia Hagberg (MP) och tjänstgörande ersättaren Clara Lindblom (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Redan tidigt i exploateringsprocessen, innan markanvisning beslutas, görs en analys av olika faktorer, bland andra tillgången till och tillgängligheten av såväl lokala grönområden som större friluftsområden. Resultatet av denna tidiga miljöbedömning redovisas för nämnden i markanvisningsärendet. Nämnden får således mycket tidigt i processen ett grepp om miljöparametrarnas påverkan på projektet och på projektets påverkan på miljöparametrarna.

Senare i planprocessen fördjupas analyserna med hjälp av det unika planeringsunderlag som staden har, när det gäller dessa frågor, i form av sociotopskartan och lokala parkplaner.

I Stockholms Parkprogram, godkänt av kommunfullmäktige 2006-01-23, anges de rekommendationer och målsättningar som gäller för bl.a. tillgången till grönområden. Friluftsområden större än 50 ha bör finnas inom 1 km från bostaden. Stadsdelsparker 5-50 ha stora bör nås inom 500 meter och kvartersparker 0,5-5 ha bör inte ligga längre bort än 200 meter från bostaden. Utöver detta bör det också givetvis finnas möjligheter till lek och samvaro inom bostadsområdet.

I vissa projekt kan inte alla rekommendationer uppfyllas. I stenstaden kan t.ex. inte friluftsområden nås i alla delar. I Annedal och Nordvästra Kungsholmen saknas tillgång till friluftsområden. Även om man inte alltid kan leva upp till rekommendationerna, görs alltid grönområdesanalyser i bostadsprojekten. Eftersom eventuella brister då kommer i dagen finns möjligheter till kompensande åtgärder.

Övriga yrkanden och synpunkter i motionen måste överlåtas till den respektive nämnd, som har rådighet över frågan, att besvara.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 september 2010 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Stellan F Hamrin (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 september 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Den allmänna medvetenheten ökar om att motion är viktigt för hälsan. Stockholms parker och grönområden nyttjas i allt högre utsträckning av stockholmarna när fler och fler vill röra på sig.

Nedan följer kommentarer till Maria Hannäs yrkanden:

I planeringen av varje nytt bostadsområde i Stockholm ska en grönområdesanalys göras, har de boende tillräckligt nära till ett grönområde eller en större park.

Grönområdesanalyser görs regelmässigt när det finns behov i planarbetet. Miljöförvaltningen bidrar genom att ta fram underlag till MKB (Miljökonsekvensbeskrivning) och där lyfta fram de miljö- och hälsofrågor som är viktiga att behandla i respektive planprojekt.

I översiktsplanen (ÖP 2010) som Kommunfullmäktige antog i våras anges att staden skall säkerställa en god tillgång till attraktiva parker och grönområden. Det är också i linje med den övergripande idén om Promenadstaden som genomsyrar hela den nya översiktsplanen. Stadsbyggnadskontoret håller på att uppdatera stadens Parkprogram och beslutas väntas under första halvåret 2011. Det framgår av ÖP 2010 att parkprogrammets riktlinjer skall tillämpas för all planering i staden.

Grönområdesanalyser är därför redan en naturlig del av detaljplanearbetet och kommer sannolikt att förstärkas ytterligare med det uppdaterade parkprogrammet.

Planera för gång- och cykelvänliga områden. Förskola, grundskola, mataffär, närservice och fritidsgård ska alltid finnas på gång- eller cykelavstånd. Genom trafikseparering och områdesstudier ska säkra färdvägar skapas, vid alla tidpunkter på dygnet.

En säker trafikmiljö är en självklar del av planeringen av alla nya områden. Det framgår också av ÖP 2010 att en huvudpunkt är att staden skall verka för en god infrastruktur för såväl gående som cyklister. Trafikseparering är ofta en lämplig metod för att uppfylla denna målsättning, men det finns enligt förvaltningens mening inte skäl att generellt kräva trafikseparering. I planeringen har det stundtals skett till prisets av bristande gestaltning och otrivsamma miljöer.

Det finns också andra viktiga åtgärder för att öka människors möjlighet att cykla och därmed följande förbättringar av folkhälsan och människors välbefinnande. I projektet Hållbara Järva – som miljöförvaltningen koordinerar - har man gått ett steg längre och anordnat cykelskola för vuxna. Många goda exempel kan även hämtas från stora Cykelstäder som Köpenhamn och Amsterdam där det finns helfärgade cykelfält som tydligt markerar cyklisters väg genom korsning, trafikljus kalibrerade efter cyklis-

ternas hastighet m.m.

Men sammanfattningsvis är motionärens krav redan tillgodosett även på den här punkten.

Satsa mer på säkra skolvägar för barn

Trygga och säkra skolvägar uppmuntrar fler barn och föräldrar att ta sig till skolan gående eller med cykel. Det är en självklar del av all planering. Stadens trafikkontor arbetar med trafikmiljön runt skolorna. De erbjuder personal, elever och föräldrar inspirations och utbildningstillfällen m.m.

Det finns också andra åtgärder som kan vidtas för att minska bilåkandet till och från skolor och fritidsaktiviteter. Ett exempel är det arbete som förvaltningen bedrivit i samarbete med idrottsrörelsen inom ramen för projektet Klimatneutrala stockholmare. Här har särskilda åtgärder vidtagits för att öka utnyttjandet av den befintliga infrastrukturen för gång- och cykeltrafik. Förbättringen av folkhälsan är inte enbart en fråga om att bygga nytt utan även en fråga om att få barn och föräldrar att upptäcka att det i många fall redan finns bra alternativ till bilåkande.

Även i det här avseendet pågår ett arbete som innebär att motionens allmänt hållna krav i huvudsak får anses tillgodosett även om det självfallet alltid kan göras mer för att förbättra trafikmiljön för barn.

Underlätta kombinerade resor så att det går lätt att ta med cykel på bussar och tåg.

Det är självklart en viktig del för att öka intresset för att använda kollektivtrafiken. Kommunfullmäktige kan dock inte ta ställning till ett sådant yrkande annat än som en allmän önskan eftersom det är landstinget som har ansvaret för kollektivtrafiken i länet.

Det finns också andra åtgärder som behöver vidtas. Utbygganden av trygga cykel-parkeringar i anslutning till hållplatser och stationer är en viktig del. Systemet med låncyklar skulle om det koordinerades med kollektivtrafiken kunna bli en resurs, som ytterligare skulle förstärka den framgång som systemet redan har haft.

Rusta upp skolgårdar och lekplatser

Det är viktigt med intressanta och spännande skolgårdar och lekplatser för att locka barnen till utevistelse. För barns utemiljö är det även viktigt att miljö kvalitetsnormer för luft klaras, med marginal, samt att barnen så långt som möjligt skyddas från trafikbuller. På Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde 2010-03-09 behandlades motionen (2009:36) av Yildiz Kafkas (MP) och Cecilia Obermüller (MP) om exploatering av skolgårdar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrkte att kommunfullmäktige ger i uppdrag till berörda aktörer i staden att kartlägga och utarbeta utvecklingsförslag för Stockholms skol- och förskolegårdar med hänsyn till miljömässiga, lärande och kreativitetshöjande värden.

Ett kontinuerligt arbete pågår för att förbättra situationen. Samtidigt ökar problemen med att få tillstånd en snabb utbyggnad av skolor och förskolor för att möta beho-

vet från det snabbt växande antalet barn och ungdomar i staden. Det är ofrånkomligt att staden tvingas till kompromisser när alla aspekter på en bra skolmiljö inte samtidigt kan tillgodoses.

Något ytterligare konkret ställningstagande torde inte föranledas av motionen.

Tryggare och säkrare miljöer är extra viktigt för äldre och människor med funktionshinder. Røj buskar och andra hinder vid promenadvägar, sätt ut fler parkbänkar, ordna bra belysning

Trygga och säkra utemiljöer är viktigt för att få människor att gå och cykla. Förvaltningen är övertygad om att det i stadens grönområden går att skapa trygga miljöer samtidigt som den biologiska mångfalden säkerställs. Det krävs avvägningar mellan olika intressen och det är viktigt att förvaltningens kunskaper om grönmarksskötsel tas tillvara för att vidtagna åtgärder inte i onödan negativt skall påverka spridningsvägar och biologisk mångfald.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 september 2010 att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av ledamoten Inger Koch m.fl. (M), ledamoten Abit Dundar (FP) och ledamoten Göran Oljeqvist (KD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller (MP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av ersättaren Lukas Forslund (C) med instämmande i Inger Kochs m.fl. (M), Abit Dundars (FP) och Göran Oljeqvists (KD) särskilda uttalande.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att en förbättrad folkhälsa bland stockholmarna är viktig och att kontoret alltid medvetet arbetar med en planering som är gynnsam för folkhälsan.

Staden ska t.ex. säkerställa en god tillgång till attraktiva parker och grönområden enligt den nyligen antagna men överklagade Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm (ÖP 2010). Parkprogrammets riktlinjer, nämnda i ÖP 2010, ska också appliceras på all planering i staden. Programmet är under utveckling och uppdaterade riktlinjer för stadens park- och grönplanering utreds för närvarande. Kontoret planerar

att presentera det nya parkprogrammet för nämnden innan sommaren 2011.

Utifrån ovan nämnda riktlinjer görs i varje detaljplan bedömningar huruvida tillgången till park- och grönområden påverkas för nuvarande och framtida boende. Kontoret upphandlar idag grönområdesanalyser om man är tveksam till planeringsunderlagets kvalitet och aktualitet. Det är kontorets åsikt att grönområdesanalyser inte generellt skulle tillföra förbättrade kunskaper då kontoret redan i nuläget har ett innehållsrikt underlag angående park- och grönplanering.

ÖP 2010 föreskriver att planeringen ska verka för ökad rörlighet för gående och cyklisterna samt att förutsättningarna för ett tillgängligt serviceutbud ska förbättras. Tillgängligheten till olika typer av service förutsätter att det finns ett tillräckligt stort befolkningsunderlag för att verksamheterna ska gå runt ekonomiskt. Kontoret anser att inriktning för framtiden, med en tätare och mer mångsidig stadsmiljö, är bästa tillvägagångssätt för att uppnå hållbarhet inom transportsektorn och närhet till service för majoriteten av befolkningen. Att även folkhälsan på så sätt premieras är en positiv aspekt av denna typ av planering. Gående och cyklisterna ska ges goda förutsättningar i hela Stockholm, inledningsvis med fokus på attraktivitet i gång- och cykelvägnätet och att kopplingarna mellan stadens tyngdpunkter ingår i översiktsplanens vision om den sammankopplade staden.

Utförandet av cykelnätet bör anpassas till platsernas olika karaktär och specifika förutsättningar och kan innebära både trafikseparering och kombinerad trafik. Huruvida man väljer den ena eller den andra utformningen bygger på avvägningar mellan bl.a. säkerhet, trygghet, ekonomi och ett flertal andra faktorer. Det är därför problematiskt att införa ett allmänt förhållningssätt till utformning av gång- och cykelvägar.

Utformningen av gång- och cykelnätet bör inkludera barnens intressen. Kontoret arbetar i enlighet med Kultur i ögonhöjd, stadens program för att inkludera barnperspektivet i planeringen. Detta program innebär att de platser och stråk som används av barn också ska utformas med bejakande av barnens åsikter och behov. Kontoret är positivt till att inkludera barnens intressen i planeringen av barnintensiva miljöer, men erinrar samtidigt om de utökade kostnader som dessa aktiviteter ibland innebär.

Trygga och säkra miljöer är viktiga för alla människor. Upplevelsen av en viss miljö beror till stor del på tidigare erfarenheter av denna miljö i allmänhet. Trygga parkmiljöer skapas av att man lyckas upprätthålla en god parkstandard samtidigt som invånarna känner sig hemma i parkmiljön. Upplevelsen är också platsspecifik vilket betyder att en typ av åtgärd inte är allmängiltig i hela staden. Kontoret anser att välvårdade park- och naturmiljöer är av största vikt för en trygg upplevelse av staden.

Stadsbyggnadskontoret ansvarar inte för upprustning av skolgårdar och lekplatser. Kontoret arbetar dock för att det ska skapas nya och mångfunktionella lekplatser och skolgårdar i anslutning till nya projekt i staden. Mångfunktionella rekreationsytor av olika slag är viktiga för att maximera samhällsnyttan av aktiviteterna. På så vis skapar man en större nytta för en given budget, samtidigt som platsen befolkas under längre tid och skapar trygghet för platsen brukare.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2010 att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av ledamoten Mats Lindqvist (MP) och ledamoten Kajsa Stenfelt (V), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 oktober 2010 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms parkprogram, godkänt 2006-01-23 av kommunfullmäktige, finns det rekommendationer och målsättningar som gäller för bl a tillgången till parker och grönområden i staden. God park- och naturtillgång innebär att kvartersparker 0,5-5ha ligger inom 200m från bostaden, stadsdelsparker 5-50ha bör nås inom 500m från bostaden och friluftsområden större än 50ha bör finnas inom 1 km från bostaden. Förutom detta bör möjligheter till småbarnslek och samvaro finnas i det egna kvarteret intill bostaden. Dessa rekommendationer utgör en grund för utvecklingen av nya bostadsområden, tillsammans med andra planeringsinstrument som sociotopkarta, ”En stad för Alla” m fl.

I stadsområden med intensiv förtätning genom frimärksplaner och ”infills” kan områdesplaner vara ett viktigt instrument för att skapa förutsättningar för en god park- och grönyttetillgång. Parkprogrammet är föremål för revidering och uppdatering på uppdrag av kommunfullmäktige.

Kopplat till parkprogrammet finns de stadsdelsvisa parkplanerna som på ett tydligt sätt beskriver tillgången på allmänna parker och grönområden, deras status och behov av upprustning eller andra åtgärder.

Varje år investeras mellan 55-60 mnkr i de så kallade parkinvesteringsprojekten som trafikkontorets park- och stadsmiljöavdelning driver tillsammans med stadsdelsförvaltningarna på uppdrag av stadsledningskontoret. I år är det ett 30-tal parker som är föremål för olika åtgärder i planeringsskede eller utförande runt om i Stockholm. Vanligt förekommande åtgärder är upprustning/förnyelse av lekplatser t ex genom att temalekplatser skapas. Översyn sker av otrygga platser; förvuxna buskage gallras eller tas bort, ny belysning ordnas längs parkvägar, nya parksoffor ersätter eller kompletterar befintliga sittplatser i parker och längs parkvägar, tillgängligheten förbättras genom upprustning av beläggningar och nivåjusteringar.

När det gäller åtgärder för att skapa trafiksäkra skolvägar arbetar trafikplaneringsavdelningen med en rad uppgifter för att säkerställa barns behov.

- Trafiksäkra gång- och cykelnät runt skolor
- Bättre cykelparkering

- Säkra avlämningsplatser en bit från skolan
- Bättre belysning
- Bättre snöröjning
- Hastighetsdämpande åtgärder
- Vandrande skolbussar mm

Trafikpedagogerna utbildar lärare och elever genom att integrera trafiksäkerhetsfrågorna i skolarbetet. Ökad medvetenhet och acceptans för alternativa sätt att röra sig mellan hem och skola än att använda bil innebär också att vardagsmotionen blir en naturlig del av tillvaron.

Trafikkontorets belysningsavdelning arbetar med en rad förbättringar och trygghetsfrågor. I år investeras 20 mnkr i trygghetsåtgärder. I innerstaden prioriteras parker och utsatta stadsmiljöer och i ytterstaden främst gång- och cykelvägnät. Trygghetsvandringar, kontakt med polis, bostadsbolag och stadsdelsförvaltningar samt inventeringar utgör grund för prioritering. I år anläggs belysning för motion och rekreation runt Kyrksjön i Bromma. Under föregående år har ny belysning genomförts i Årstaskogen, Fagersjö motionsspår, Kaknäs motionsspår, Solviks motionsspår, Åkeshovs motionsspår samt motionsspåren i högdalen och Grimsta. Gångvägen genom Tranebergs idrottspark har också blivit belyst. I Hägerstalund (Järvafältet) pågår ett belysningsprojekt för att skapa tryggare gång- och cykelvägar. Detta är några exempel på de åtgärder som kontoret gör för att tryggheten och därmed möjligheten till vardagsmotion.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2010 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m.fl. (S), Sebastian Sandström (MP) och Inger Stark (V), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 september 2010 har i huvudsak följande lydelse.

När det planeras för ett nytt bostadsområde beskrivs befintliga förhållanden i planområdet. Mark, vegetation, miljökonsekvenser, naturmiljö och rekreationsvärden brukar tas upp, liksom förväntade konsekvenser av förslaget. Detta kan beskrivas som en form av grönanalys. Förvaltningen anser att när ny bostadsbebyggelse planeras ska hänsyn tas till naturvärden, men befintliga grönområdena ska också göras mer tillgängliga.

Grönkompensation är ett begrepp som ofta finns med i nya planer. Det kan innebära upprustning av en parklek, strandpromenad eller parkväg inom planförslagets område.

de eller i dess närhet. I Farsta stadsdelsområde finns det gott om möjligheter för rekreation med idrottsanläggningar, strandpromenader, skogar och sjöar inom ett rimligt avstånd från olika bostadsområden. Dessa tillgångar är några av Farstas verkliga styrkor.

I motionen yrkas på att det ska finnas förskola, skola, mataffärer med mera på gång- eller cykelavstånd för att långa tidskrävande förflyttningar ska undvikas i ett nytt bostadsområde. När ett nytt bostadsområde planeras undersöks alltid behovet av nya förskolor. Säkra skolvägar ska givetvis vara ett mål men idag är det inte självklart att barnen går i den skola som ligger närmast det egna bostadsområdet varför vägen till skolan kan se olika ut. Planeringen av den kommersiella servicen är svår för staden att påverka. För att få en affärsidkare att etablera sig krävs ett visst befolkningsunderlag. Konkurrens finns ofta från närliggande stora centrumanläggningar. Ett exempel på det är förhållandet mellan stadsdelarna Farsta och Farsta strand.

Trafikseparering, som föreslås i motionen, kan man se negativa konsekvenser av i Farsta. Det finns många parkvägar och gångtunnlar och det är sällan en gata behöver korsas. På dagtid är det till största delen positivt att promenera avskilt från annan trafik. När det är mörkt ger trafikseparering däremot ofta otrygga promenadvägar.

För att öka kollektivtrafikens attraktivitet kan det på sträckor som når ut i ytterområdena möjligen vara en idé att kunna ta med sig cykeln på bussen eller pendeltåget. Att behöva dela utrymme med cyklar utöver den trängsel som ofta är i kollektivtrafiken är dock inte önskvärt. I innerstaden finns numera även tillgång till låncyklar.

I motionen yrkas på att lekplatser ska rustas upp. Idag avsätts ungefär 80 % av stadsdelsnämndens investeringsmedel till att rusta upp lekplatser.

Trygga och säkra utemiljöer är något som alla oavsett åldersgrupp eller funktionsnedsättning vill ha. Sedan ett par år tillbaka har förvaltningen tillsammans med trafikkontoret, närpolisen, bostadsbolagen, grannstöd med flera genomfört trygghetsvandringar i stadsdelarna. Trygghetsvandringarnas snabba resultat brukar vara att buskage gallras och att exempelvis belysningsarmatur klipps fram ur grenverk. Belysning på parkvägar brukar vara en fråga som ofta kommer upp. Som regel är det snabbt och enkelt att åtgärda, i andra fall kan det vara mer komplicerat och kostsamt.

I motionen föreslås att fler parkbänkar ska sättas ut. Enligt stadens utemiljöprogram, *Stockholm – en stad för alla*, ska det finnas soffor på cirka 250 meters avstånd från varandra i större park- och friluftsområden. Farsta stadsdelsområde har ännu inte uppnått detta på alla parkvägar men är på god väg.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 december 2010 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19

november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inget att invända mot de yrkanden som Maria Hannäs framställer i sin motion. De insatser som yrkas beaktas ständigt i samband med stadsdelsförvaltningens handläggning av den fysiska planeringen dels i samarbete med stadens fackförvaltningar, dels med övriga berörda instanser och myndigheter när det gäller den lokala-, regionala och nationella samhällsplaneringen.

I *Promenadstaden – Översiktplan för Stockholm* som antogs av Kommunfullmäktige den 15 mars 2010, anges att staden ska säkerställa en god tillgång till attraktiva parker och grönområden. Riktlinjerna i stadens parkprogram ska integreras i allt planarbete i staden.

Grönkompensation, en form av grönområdesanalys, är ett begrepp som ständigt beaktas i handläggningen av den fysiska planeringen. Det innebär att om ett grönområde påverkas helt eller delvis av en exploatering så ska detta kompenseras i form av en upprustning av exempelvis en parklek, parkväg eller strandpromenad inom planförslagets område eller i dess närhet. När ett planarbete inom staden antas få betydande miljöpåverkan utarbetar miljöförvaltningen regelmässigt en miljökonsekvensbeskrivning och lyfter då fram de miljö- och hälsofrågor som är viktiga att behandla i respektive planprojekt.

Av ÖP 2010 framgår att en säker trafikmiljö ska vara en självklar del av planeringen av alla nya områden. Staden ska verka för en god infrastruktur för såväl gående som cyklister, frågorna bevakas ständigt i plan- och remissarbetet. I denna process beaktas också närhet till grönområden och lekparkar samt barnens färdvägar. Stadsdelsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att rusta upp och förnya stadsdelsområdets lekplatser. Stadsdelsförvaltningen ansvarar dock inte för upprustning av skolgårdar, detta sköts av Skolfastigheter i Stockholm AB.

Trafikseparering är ibland lämpligt men inte som generell lösning. Dagtid är det till största delen positivt att promenera avskilt från annan trafik, när det är mörkt kan trafikseparering innebära otrygga promenadvägar.

I översiktsplanen betonas också vikten av tillgång och närhet till samhällsservice. I samband med att nya bostadsområden planeras, beaktas alltid behov av förskolor och andra servicefunktioner. Staden har dock svårt att påverka utbudet av den kommersiella servicen som i första hand styrs av befolkningsunderlag och konkurrens från andra centrumanläggningar.

Det är Storstockholms Lokaltrafik och Landstinget som lokalt och inom länet, ansvarar för vilka riktlinjer som ska gälla för cyklar på kollektivtrafiken. Förvaltningen är positiv till förslaget om att skapa möjlighet att kunna ta med sig cykeln speciellt på den kollektivtrafik som når ut i ytterområdena. Systemet med lånecyklar i innerstaden skulle om det koordinerades med kollektivtrafiken kunna bli en resurs, om man samtidigt uppförde fler cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafikens hållplatser.

Enligt stadens utemiljöprogram, *Stockholm – en stad för alla*, ska det finnas soffor på cirka 250 meters avstånd från varandra i större park- och friluftsområden. Stads-

delsområdet är väl försett med parkbänkar och förvaltningen beaktar därutöver inkommande önskemål från allmänheten och placerar ut ytterligare bänkar där behov finns. I driften och underhållet av stadsdelsområdets parker och grönområden ska nyskapande samt kvalitetsförbättringar beträffande skötsel, vegetationsåtgärder samt belysning prioriteras.

Sedan ett par år tillbaka har förvaltningen tillsammans med trafikkontoret, närpolisen, bostadsbolagen med flera, genomfört trygghetsvandringar i stadsdelarna. Förvaltningen beaktar tillgängligheten och trygghetsaspekterna i all planering och förnyelse av stadsdelsområdets park- och grönområden.

Förvaltningen anser att den fysiska planeringen av staden parker och grönområden har avgörande betydelse för möjligheten att gynna en aktiv livsstil med ett levande friluftsliv för stadens invånare samt för att stadsutvecklingen ska bli långsiktigt hållbar.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2010 att överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av ledamoten Yildiz Kafkas (MP), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommentarerna nedan har stadsdelsförvaltningen inget att invända mot motionen men anser att de insatser som yrkas redan beaktas i stadens styrdokument för samhällsplanering och i stadsdelsförvaltningens arbete.

I Stockholms Parkprogram framgår att park- och friytefrågor ska integreras i arbetet med planprogram och detaljplaner. I miljökonsekvensbeskrivningen för utvecklingsområdet vid Norra Station har det gjorts en grönstrukturanalys och i gestaltungsprogrammet planeras det för två nya parker i området. I den lokala parkplanen för Norrmalm, som antogs i stadsdelsnämnden år 2007, anges att det är betydelsefullt att grönskan finns nära stadens invånare. För stora avstånd till grönområden har visat på kraftigt minskad användning. Norrmalm har begränsad tillgång på friytor, vilket gör att stadsdelen inte uppfyller riktlinjerna för god park- och naturtillgång enligt Stockholms Parkprogram. I den täta stenstaden är möjligheterna att skapa nya parker mycket begränsade och det är därför viktigt att de parker som redan finns hanteras på bästa möjliga sätt. Stadsdelsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att åtgärda de bristområden som presenteras i parkplanen. Under det senaste året har t.ex. Monica Zetterlunds park, Observatorielunden, Jarlaparken och Spökparken förbättrats genom förny-

else av planteringar. I Bellevueparken pågår ett långsiktigt arbete med att utveckla parken som en viktig resurs för rekreation för stadsdelens medborgare i stenstaden och för nya medborgare som kommer att flytta in i det nya Norra Stationsområdet.

Enligt översiktsplanen för Stockholm ska möjligheterna att röra sig i staden till fots eller med cykel vara en central utgångspunkt för planeringen. Stadsdelsförvaltningen är positiv till att förbättra gång- och cykelstråken och samarbetar med trafikkontoret som har hand om och planerar för trafikmiljöerna i staden. Frågan om vilka riktlinjer som ska gälla för cyklar på tåg och bussar är ett ärende för SL (Storstockholms Lokaltrafik).

I översiktsplanen betonas också vikten av tillgång och närhet till samhällsservice. För att skapa en levande och trygg stadsmiljö anser stadsdelsförvaltningen att staden ska planeras för blandade verksamheter av service, bostäder och offentliga mötesplatser som torg och parker. Vid planering av nya bostadsområden deltar stadsdelsförvaltningen för att säkra att förskolor, skolor och ändamålsenliga parker kommer med i planerna i ett tidigt skede. I denna process beaktas barnens närhet till lekparken och grönområden samt barnens färdvägar. Stadsdelsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att rusta upp och förnya stadsdelens lekplatser. Under senaste året har t.ex. lekplatserna på Hälsingehöjden och i Enkehusparken upprustats.

I parkplanen anges att en av de viktigaste åtgärderna för Norrmalms parker är att öka tryggheten genom bättre belysning, vegetationsåtgärder och förbättrad skötsel. Enligt parkplanen ska också tillgänglighetsaspekterna beaktas i all förnyelse och förändring av parkerna. Stadsdelsförvaltningen jobbar fortlöpande med det lokala brottsförebyggande rådet och trafikkontoret för att kunna åtgärda otrygga och osäkra miljöer, t.ex. har belysningen i Observatorielunden förbättrats under det senaste året.

RESERVATIONER M.M.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Hagberg (MP) och Clara Lindblom (V) enligt följande.

1. Exploateringsnämnden tillstyrker motionen samt därutöver anför följande:

Motionen tar upp en rad mycket angelägna åtgärder som behöver vidtas för att Stockholm ska bli en långsiktigt hållbar storstad. Det handlar bl a om grönområdesanalys vid bostadsbebyggelse, om planering för gång- och cykelvänliga områden, säkra skolvägar och möjlighet att ta med cykel på tåg och buss. Viktigt att poängtera är dock att Exploateringsnämnden har en del av ansvaret för detta, men att även ett flertal andra av stadens nämnder har ansvar för att detta ska ske.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Stellan F Hamrin (V) enligt följande.

föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anför följande:

Återstående sammanhängande grönområden måste omvandlas till naturreservat med god skötsel, centrumanläggningar måste återföras i kommunal ägo för att garantera tillräckligt låga hyror för bl.a. småföretagare och privatbilismen måste kraftigt begränsas i city och i lokala centrumanläggningar. Gång-, cykel- och fordonstrafik ska ske i separata körfält

Effektiva åtgärder för en bättre folkhälsa i Stockholm förutsätter en radikal förändring av samhällsplaneringen. Befintliga grönområden måste med få undantag behållas och skyddas så att de för all framtid kan tillgodose befolkningens behov av naturlig miljö och fritidssysselsättningar. Bra centrumanläggningar med tillräcklig offentlig service och låga hyror måste finnas tillräckligt nära alla medborgare. Möjligheten till billiga resor med kollektivtrafik måste utökas väsentligt och mängden gångstråk, cykelleder och trafikfria centrumanläggningar måste förbättras.

Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Inger Koch m.fl. (M), Abit Dundar (FP) och Göran Oljeqvist (KD), enligt följande.

Stockholm har en lång och rik parkhistoria, även med internationella mått mätt. Ända sedan Lindhagenplanens dagar har staden arbetat aktivt med anläggandet av parker. Alliansen är en garant för att stadens gröna karaktär kommer att bevaras och utvecklas. Vi går till val på att de parker vi har idag ska utvecklas, att nya parker ska anläggas som en naturlig del av nya stadsutvecklingsområden och att vi i stadsdelar som idag har brist på parker ska anlägga mindre täppor, så kallade pocketparker, i den redan byggda miljön.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller (MP), enligt följande.

Miljöpartiet tycker att motionen tar upp en relevant fråga och anser att motionen bör bifallas i allt utom två mindre ändringar avseende 1. trafiksepareringar som vi inte anser är en bra metod för att skapa bra nya områden. En bilsnål samhällsplanering men med blandade trafikslag anser vi är bättre. 2. Buskar är en viktig del av de svenska ekosystemen, allt för mycket buskar röjs bort. Det är därutöver ont om buskar i många av våra mest våldsutsatta miljöer, som t.ex. Medborgarplatsen, Stureplan m.fl. Ekonomiska satsningar bör i stället för att röja buskar läggas på social omsorg för att hantera människor som mår dåligt.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Mats Lindqvist (MP) och Kajsa Stenfelt (V) enligt följande.

- 1 Motionen bifalls
- 2 Därutöver anføres följande:

Motionen tar upp en rad mycket angelägna åtgärder som behöver vidtas för att Stockholm ska bli en långsiktigt hållbar storstad. Det handlar bland annat om grönområdesanalys vid bostadsbebyggelse, om planering för gång- och cykelvänliga områden, säkra skolvägar och möjlighet att ta med cykel på tåg och buss. Viktigt att poängtera är dock att Exploateringsnämnden har en del av ansvaret för detta, men att även ett flertal andra av stadens nämnder har ansvar för att detta ska ske.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m.fl. (S), Sebastian Sandström (MP) och Inger Stark (V) enligt följande.

Stadsdelsnämnden tillstyrker motionen.

Nämnden tillstyrker motionen, dock bör möjligheten att ta med cyklar i kollektivtrafiken utredas nog. Nämnden är mer intresserad av att bygga ut systemet med låncyklar så att alla lätt har tillgång till cykel.

Nämnden har tagit del av förvaltningens utlåtande. Nämnden instämmer till del i detta men vi är positiva till trafikseparering. Otrygga platser och vägar ska självklart åtgärdas.

Nämnden är vidare angelägen om att hela, rena soffor finns inom området på 250 meters avstånd enligt stadens utemiljöprogram som nämnds i sdf utlåtande. Detta ska även gälla på torgen inom stadsdelsområdet.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Yildiz Kafkas (MP), enligt följande.

Huvudsakligen bifalla förvaltningens svar till remissen.

1. Bifalla motionens alla punkter i yrkandet.
2. Därutöver anför följande:

En mycket angelägen motion som bör få stöd. Vi ser redan nu med alltydlighet konsekvenserna av den dåliga planeringen av Norra Stationsområdet, där från början inplanerade grönområden/parker minskar i storlek allt eftersom planeringen fortskrider.

Vi har ett bra system med remisser för att skapa delaktighet i besluten och förstärka demokratin. Genom åren har Norrmalms stadsdelsförvaltning förtjänstfullt påpekat bristerna i planeringen där exploateringstalet var viktigare än skydd av gröna områden eller tillskapandet av nya för folkhälsan och trivseln. Tyvärr har de beslutande nämnderna i det tidiga planskedet inte tagit tillräckligt intryck av förvaltningens synpunkter vare sig m grönområden, skolor eller lokaler för vård och omsorg. Om syftet med remisser inte uppfylls och lokala synpunkter inte beaktas vid planbesluten bör frågan levandegöras t. ex. som här, genom motioner

I förvaltningens tjänsteutlåtande nämns bl.a. följande: I den täta stenstaden är möjligheterna att skapa nya parker mycket begränsade och det är därför viktigt att de parker som redan finns hanteras på bästa sätt..."

Vi delar förvaltningens synpunkter och därför var det mycket viktigt att, vid planeringen av det nya Norra Stationsområdet, skulle parker och grönområden få större prioritet än vad som nu gestaltats. Även som förvaltningen påpekar är det viktigt att de parker som redan finns hanteras på bästa sätt, inte som man håller på att göra med parken vid Hälsingehöjden, först restaurera för dyra pengar och sedan exploatera för att utvidga Montessoriskolans befintliga byggnad.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2010:12

2010:12

Motion av Maria Hannäs (v) om fler grönområden för en bättre folkhälsa

Dnr 319-1088/2010

Att motion är bra för hälsan och ökar välbefinnandet vet de flesta. Men många svenskar skulle må bra av att röra sig mer. Det slår Folkhälsoinstitutet fast i en rapport till regeringen. Den moderna människan blir allt mer stillasittande vilket ökar risken för övervikt, kroniska sjukdomar och för tidig död. Personer i socialt och ekonomiskt utsatta grupper har störst risk att skaffa sig ohälsosamma levnadsvanor och löper således störst risk att drabbas av problem kopplade till dålig hälsa.

Stockholmarna är inget undantag även om bilden av den lyckade storstadsmänniskan ofta är förknippad med joggingturer mellan arbetspass och samvaro med vänner. Många stockholmare har en stressad vardag med hög arbetsbelastning, långa resor mellan jobb, dagis och skola och höga krav på en fungerande hemmiljö. För att få in motion i det dagliga livet måste motion vara lättillgänglig. Möjligheten att lätt och säkert kunna röra på sig under dygnets vakna tid blir avgörande för hur mycket motion vi får. Mataffärer, dagis och skola bör finnas i alla bostadsområden för att undvika långa förflyttningar. Möjlighet att röra på sig utomhus, i ett grönområde, en park eller ett skogsparti måste finnas där människor bor, annars blir det för otillgängligt.

Stockholm växer och den pågående expansionen och förtätningen kommer ofta i konflikt med de grönområden som ännu finns kvar. Många bostadsområden planeras utan tillräckliga rekreationsytor och omkringliggande trafikleder blir effektiva barriärer för boende att nå närmaste gröna yta. Staden måste ta ett helhetsansvar för stockholmarnas hälsa och möjlighet till rekreation i naturen.

Utifrån ovanstående yrkar jag följande:

1. I planeringen av varje nytt bostadsområde i Stockholm ska en grönområdesanalys göras, har de boende tillräckligt nära till ett grönområde eller större park.
2. Planera för gång- och cykelvänliga områden. Förskola, grundskola, mataffär, närservice och fritidsgård ska alltid finnas på gång- eller cykelavstånd. Genom trafikseparering och områdesstudier ska säkra färdvägar skapas, vid alla tidpunkter på dygnet.
3. Satsa mer på säkra skolvägar för barnen.
4. Underlätta kombinerade resor så att det lätt går att ta med cykel på bussar och tåg.
5. Rusta upp skolgårdar och lekplatser.
6. Tryggare och säkrare miljöer är extra viktigt för äldre och människor med funktionshinder. Røj buskar och andra hinder vid promenadvägar, sätt ut fler parkbänkar, ordna bra belysning.

Stockholm den 4 maj 2010

Maria Hannäs